

K?r?lgan Bebek Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?r?lgan Bebek Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24706>

Özet

K??rlgan Bebek Alg?s? Ölçe?i (KBAÖ), ebeveynlerin bebeklerinin sa?l??na yönelik alg?lad?klar? k??rlganlık düzeyini ve a??r? endi?e e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? uluslararası bir ölçe?in Türkçe adaptasyonudur. Türkiye'deki geçerlik ve güvenirlik çal??mas? Yava?-Çelik ve Zerrin (2020) taraf?ndan gerçekleştirilmi?tir. Ölçek, ebeveynlerin bebeklerinin sa?l??na ili?kin duyduklar? kayg?y?, sürekli kontrol etme davran??lar?n? ve sosyal etkile?imleri s?n?rlama e?ilimlerini 10 madde üzerinden de?erlendiren tek faktörlü bir yap?ya sahiptir.

Adaptasyon çal??mas?nda, çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?larak dil geçerli?i sa?lanm?? ve istatistiksel analizler sonucunda ölçe?in Türkçe kültürüne uygun, güçlü psikometrik özellikler sergiledi?i kan?tlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

K??rlgan Bebek Alg?s? Ölçe?i, KBAÖ, ebeveynlik, k??rlgan bebek, a??r? korumac?lık, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Melike Yava? Çelik, Çi?dem Zerrin

Amaç

K??rlgan Bebek Alg?s? Ölçe?i'nin (KBAÖ) temel amacı, ebeveynlerin bebeklerinin sa?lık durumu hakk?ndaki alg?lar?n? ve potansiyel tehlikelere kar?? duyduklar? endi?e düzeyini ölçmektir. Bu alg?, t?bbi bir gereklilik olmamas?na ra?men, ebeveynlerin bebeklerini sürekli olarak hasta veya savunmas?z görme e?ilimini ifade eder.

Ölçek, sa?lık profesyonellerine, ebeveynlerin a??r? kayg? ve koruyucu davran??lar?n? erken te?his etme ve bu durumun hem ebeveyn hem de bebek üzerindeki psikososyal etkilerini de?erlendirme imkanı sunmaktadır. Bu sayede, risk alt?ndaki ebeveynlere yönelik uygun psikososyal destek ve e?itim programlar? geli?tirilebilir.

Yap? (Konstrukt)

KBAÖ, literatürde "Vulnerable Baby Syndrome" (K??rlgan Bebek Sendromu) olarak bilinen psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, ebeveynlerin, genellikle sa?lıklı olan bebeklerini sürekli olarak kronik veya ciddi bir hastal??a sahipmi? gibi alg?lamalar?, bu nedenle a??r? düzeyde kayg?lanmalar? ve bebeklerinin geli?imini engelleyecek düzeyde k?s?tlay?c? davran??lar

sergilemeleri üzerine kuruludur.

Ölçek, ebeveynlerin bebek sa?l???na dair endi?e düzeylerini, günlük hayattaki kontrol etme s?kl?klar?n? (uykuda kontrol, sosyal k?s?tlamalar) ve sa?lk çal??anlar?na ba?vurma e?ilimlerini kapsayan tek boyutlu bir yap? olarak i?lev görür.

Geçerlik

KBAÖ'nün Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal ve dilsel geçerli?i titizlikle incelenmi?tir. Dil geçerli?i, çeviri-geri çeviri yöntemi kullan?larak ve uzman görü?üne ba?vurularak sa?lanm??t?r.

Yap? geçerli?i analizlerinde, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal 10 maddelik tek faktörlü yap?s?n? korudu?unu teyit etmi?tir. DFA uyum indeksleri, modelin kabul edilebilir s?n?rlarda veya mükemmel uyum s?n?rlar? içerisinde oldu?unu göstermi?tir (NFI=0.94, NNFI=0.96, IFI= 0.97, RFI=0.92, CFI=0.97, GFI=0.93, AGFI=0.88, RMR=0.07, REMSEA=0.076, X²/SD= 2.06). Ayr?ca, örneklem yeterlili?i de çok iyi olarak (KMO=0.851) de?erlendirilmi?tir. Kriter geçerli?i için kullan?lan EDSDÖ ile KBAÖ aras?nda pozitif yönde zayıf düzeyde bir korelasyon (r=0.32) tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı??? ve zamana kar?? kararlılı??? yüksek bulunmu?tur. ?ç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri 0.84 olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

?ki yar? güvenirlik düzeyi 0.85 olarak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in zaman içindeki kararlılı???n? ölçen test-tekrar test sonuçlar?nda ise pozitif yönde güçlü ve ileri düzeyde anlamlı bir ili?ki (r=0.99) oldu?u saptanm??t?r. Bu sonuçlar, KBAÖ'nün Türkçe versiyonunun yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

K?r?lgan Bebek Alg?s? Ölçe?i'nin yap?sal uygunlu?unu incelemek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in 10 madde ile tek faktörlü yap?s?n? ba?ar?yla sürdürdü?ünü göstermi?tir.

Analiz sonuçlar?na göre, maddelerin faktör yükleri 0.38 ile 1.16 aras?nda de?i?mektedir. Elde edilen uyum indeksleri (NFI, CFI, GFI vb.) modelin veri ile uyumlu oldu?unu i?aret etmektedir. Bu bulgular, KBAÖ'nün Türkçe adaptasyonunun teorik yap?y? ba?arılı bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: 10 maddeden oluşan, 1 ile 5 arasında puanlanan 5'li Likert tipi derecelendirme.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Ebeveynler (Anne ve/veya Babalar).

Yaş Grubu: Bebek sahibi olan yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Bebeklerin sağlık endişelerini taşıyan ebeveynler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Faktör Analizi, Cronbach Alfa, bebek sağlığı, ebeveyn kaygısı, korelasyon, psikolojik ölçek.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Melike Yavaş Çelik

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: www.com.tr@hotmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2020 yılında Türkçe literatüre kazandırmıştır. Ölçeğin kullanımına ilişkin izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve ek dokümanları aşağıda belirtilen PDF bağlantılarında mevcuttur:

Orijinal PDF makalesine buradan ulaşılabilir: jag.journalagent.com

Ölçek maddelerinin yer aldığı PDF dokümanları: [kirilgan-bebek-algisi-olcegi-toad.pdf](#) ve [kirilgan-bebek-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Yava?-Çelik, M. & Zerrin, Ç. (2020). Vulnerable Baby Scale: Validity and Reliability Study. *Journal of Psychiatric Nursing*, 11(3), 188-194. doi: 10.14744/phd.2020.92678

K??rlgan Bebek Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

Derecelendirme: 1 ile 5 aras? puanlama (1: Hiçbir zaman/Daha az sa?l?kl?; 5: S?k s?k/Daha sa?l?kl?/Daima).

K??rlgan Bebek Alg?s? Ölçe?i

A?a??da bebe?inizle ilgili sa?l?k endi?elerinizi ifade eden cümleler 1 ile 5 aras?nda puanland?r?lmaktad?r. Lütfen sizin için uygun olan? daire içine al?n?z. ?lginiz için te?ekkürler.

Genellikle geceleri bebe?im uyurken onu kontrol ederim

Hiçbir zaman / Gecede 1-2 kez / S?k s?k (En az 30 dakikada bir)

1 2 3 4 5

Bebe?im uyanm?? ve kendi kendine oyalan?yorsa, onu duyabilece?im ?ekilde kendi haline b?rak?r?m.

Hiçbir zaman / Yakla??k 15 dk / 1 saatten daha fazla

1 2 3 4 5

Arkada?lar?m ziyaretime geldi?inde so?uk alg?nl???/nezle durumlar? varsa;

Onlar?n eve girmelerine izin vermem / Onlar?n eve girmelerine izin veririm ancak, bebe?imi kucaklamalar?na izin vermem. / Onlar? eve al?r?m ve bebe?imle ileti?im kurmalar?n? s?n?rland?rmam.

1 2 3 4 5

Bebe?imde kar?n a?r?s? ya da ba?ka bir a?r? varm?? gibi görünüyor.

Her zaman / Hiçbir zaman

1 2 3 4 5

Bebe?imin ciddi olarak hasta olabilece?i konusunda endi?eleniyorum.

Daima / Hiç bir zaman

1 2 3 4 5

Genellikle bebe?imin sa?l???n? ayn? ya? grubundaki di?er bebeklerle kar??la?t?rd???mda san?r?m bebe?im;

Daha az sa?l?kl? / Daha sa?l?kl?

1 2 3 4 5

Bebe?imin ciddi olarak hasta olabilece?i konusunda endi?eleniyorum.

Daima / Hiçbir zaman

1 2 3 4 5

Bebe?imde Ani bebek ölüm sendromu olu?acak diye endi?eliyim.

Daima / Hiçbir zaman

1 2 3 4 5

Bebe?inizi emanet etti?iniz ki?iyi, uzakta oldu?unuz s?rada arar m?s?n?z?

Evet, kesinlikle / Hay?r, hiçbir zaman

1 2 3 4 5

Bebe?imle ilgili olarak a?? ve rutin kontrolleri d???nda bir sa?l?k çal??an?yla (örne?in: ebe/hem?ire, hekim), son iki hafta içinde görü?tüm.

Hiç / Haftada bir kez / Günlük veya daha fazla

1 2 3 4 5